

An Roinn Oideachais agus Scileanna

Department of Education and Skills

**Meastóireacht Scoile Uile
TUAIRISC**

**Scoil Fhionnáin
Fálcarrach, Contae Dhún na nGall
Uimhir rolla: 17704H**

Dáta na cigireachta: 30 Eanáir 2013

1. Réamhrá

Is scoil Ghaelachta chomhoideachais faoi phátrúnacht Easpag Ráth Bhotha í Scoil Fhionnáin. Tá an scoil rannpháirteach i gClár Tacaíochta Scoile faoi Scéim Comhionannas Deiseanna sna Scoileanna a Sheachadadh (DEIS) agus tá sí páirteach i Scéim na gCúntóirí Teanga atá maoinithe ag an Roinn Gnóthaí Pobail, Comhionannais agus Gaeltachta. Ag am na meastóireachta, bhí beirt mhúinteoir ag déanamh ionadaíochta sa scoil. Tá 184 dalta ag freastal ar an scoil agus tinreamh maith ag a bhformhór ach moltar don bhord leanúint le stráitéisí cuí a fhorbairt chun an tinreamh a chothú agus a bhuanú i rith na scoil bhliana. Dhírigh an mheastóireacht ar cháilíocht an teagaisc agus na foghlama sa Ghaeilge, sa Bhéarla, sa Mhatamaitic agus sa Stair. Tugadh deis do bhord bainistíochta na scoile ar a thuairim a léiriú ar thorthaí agus ar mholtaí na tuairisce i scríbhinn, agus beidh freagra an bhoird ar fáil san aguisín atá leis an tuairisc seo.

2. Achoimre ar thátail agus moltaí d'fhorbairt bhreise

Is iad seo a leanas **príomh-láidreachtaí** obair na scoile:

- Bunscoil Ghaeltachta, chomhoideachais í seo atá ag feidhmiú go han-éifeachtach. Cuirtear oideachas d'ardchaighdeán trí Ghaeilge ar fáil do na daltaí.
- Soláthraíonn an bord bainistíochta ceannasaíocht an-éifeachtach don scoil.
- Comhlíonann an príomhoide a cuid dualgais ceannasaíochta curaclaim agus eagraíochta go han-chumasach agus le proifisiúntacht ar leith.
- Feidhmíonn an fhoireann bainistíochta inscoile go han-tairbhúil ina gcuid dualgais churaclaim, riaracháin agus tréadchúraim a fhreagraíonn do riachtanais na scoile.
- Tá an cheannasaíocht ar an oideachas tacaíochta agus acmhainne foghlama an-éifeachtach.
- Tá gnóthachtáil na ndaltaí ar an iomlán ar chaighdeán an-ard le tionchar an-torthúil sa Mhatamaitic ach go háirithe.
- Cothaítear atmaisféar an-chomhbhách sa scoil agus tá an dea-chaidreamh idir thuismitheoirí agus mhúinteoirí ar ard-leibhéal.

Tá na **príomh-mholtaí** seo a leanas á ndéanamh:

- Moltar don bhord leanúint le stráitéisí cuí a fhorbairt chun an tinreamh a chothú agus a bhuanú i rith na scoil bhliana.

3. Cáilíocht bhainistíochta na scoile

- Feidhmíonn an bord go héifeachtúil de réir rialacha na Roinne agus tá na baill an-ghníomhach i mbainistiú na scoile. Tacaíonn an bord go láidir le cur chun cinn chultúr agus eiteas na scoile.
- Comhlíonann an príomhoide a cuid dualgais ceannasaíochta curaclaim agus eagraíochta go han-chumasach. Stiúránn sí an teagasc agus an fhoghlaím go han-tairbheach ar fud

na scoile tríd a ról i gceannasaíocht theagascach a chur i bhfeidhm go struchtúrtha agus go rialta. Cuireann sí chuige chun caighdeán arda a lorg óna daltaí agus ón bhfoireann ina iomláine. Feidhmíonn an fhoireann bhainistíocht inscoile go comhoibritheach chun freastal ar riachtanais reatha na ndaltaí agus na scoile. Freastalaíonn na hoidí ar chúrsaí forbairt ghairmiúil leanúnach agus tugtar deiseanna dóibh taithí múinteoireachta a fháil i ranganna éagsúla thar tréimhse ama.

- Déantar bainistíocht an-éifeachtach ar acmhainní daonna agus ábhar na scoile. Tá dhá chúntóir um riachtanais speisialta foghlama—duine acu lán-aimseartha agus duine páirt-aimseartha—ceaptha sa scoil. Tacaíonn siad go dúthrachtach le daltaí áirithe chun páirt a ghlacadh sa rang agus feidhmiú mar fhoghlaimeoirí neamhspleácha. Tugann rúnaí páirt-aimseartha tacaíocht an-fhiúntach i bhfeidhmiú laethúil na scoile. Tá infheistíocht sár-mhaith déanta i dteicneolaíocht an eolais agus na cumarsáide, i bhforbairt leabharlann scoile atá páiste lárnach agus i gcur ar fáil acmhainní éagsúla oiriúnacha don teagasc agus don fhoghlaim. Tá gáirdín breá scoile forbartha agus áiseanna imeartha fairsinge curtha ar fáil do na himeachtaí breis curaclaim.
- Tá cumann tuismitheoirí an-ghníomhach ann a thacaíonn leis an mbord agus leis an bhfoireann go hiomlán. Freastalaíonn an príomhoide ar na cruinnithe chun polasaithe agus gnáth imeachtaí na scoile a phlé. Le linn na meastóireachta, thuairisc na tuismitheoirí ar an mbord go raibh siad an-shásta leis an gcaighdeán oideachais sa scoil, le hobair na fóirne agus leis an gcumarsáid idir an scoil agus an baile. Dheimhnigh torthaí na gceistneoirí óna tuismitheoirí é seo mar gur mheas líon ard acu go raibh siad sásta leis an scoil, go raibh an teagasc agus an fhoghlaim go maith agus go raibh ag éirí go maith lena bpáistí.
- Tá cód iompair agus na beartais frithbhulaíochta á gcur i bhfeidhm go héifeachtach. Déantar tionóil scoile a eagrú agus déantar ceiliúradh ar bhuanna agus ar dhul chun cinn na ndaltaí tríd an scoil. Léirigh na ceistneoirí a cuireadh ar na daltaí go mothaíonn formhór acu slán sábháilte agus go bhfuil siad sásta sa scoil. B' fhiú comhairle do mhic léinn a bhunú sa scoil.
- Cé go bhfuil an scoil suite sa Ghaeltacht, tagann líon ard daltaí chun na scoile ó chúla nárbh í an Ghaeilge a bpríomhtheanga baile. Tá iarracht an-inmholta déanta ag an bhfoireann chun freastal ar na riachtanais agus na dúshlán sochtheangeolaíochta a eascraíonn as an gcúlra teanga seo i gceantar Ghaeltachta.

4. Cáilíocht na pleanála scoile agus na féinmheastóireachta scoile

- Tá cáilíocht na pleanála scoile ar chaighdeán an-ard. Tá réimse leathan de pholasaithe riaracháin agus pleananna curaclam deartha a thugann treoir d'obair na scoile. Tá próiséas na féinmheastóireachta cuimsitheach agus tionchar an-mhaith aige ar fhoghlaim na ndaltaí. Tá plean gnímh ullmhaithe dírithe ar fhorbairt na huimhearthachta agus tá go leor de na spriocanna curtha i gcrích le torthaí sainithe foghlama an-mhaith cláraithe. Dáilítear ceistneoirí go rialta ar na hoidí agus ar na daltaí chun a dtuairimí a chur san áireamh nuair atá grinn staidéar á dhéanamh ar dhul chun cinn an phlean gnímh.
- Is léir ó phleanáil gach uile oide go ndéanann siad machnamh an-éifeachtach ar ghnóthachtáil na ndaltaí. Baineann siad úsáid fhiúntach as torthaí na scrúduithe measúnaithe caighdeánaithe agus scrúduithe ranga chomh maith le dírbhreathnú agus comhdhálacha measúnaithe chun an phleanáil ranga agus na modhanna teagaisc a dhíriú ar shain riachtanais na ndaltaí de réir mar is gá.

- Thug údaráis na scoile deimhniú go bhfuil glactha go foirmiúil ag an mbord bainistíochta leis na Nósanna Imeachta maidir le Caomhnú Leanaí i mBunscoileanna agus i Scoileanna Iarbhunscoile, gan athrú ná leasú, agus go bhfuil cleachtas na scoile ag teacht lena n-éilítear faoi Nósanna Imeachta maidir le Caomhnú Leanaí i mBunscoileanna agus i Scoileanna Iarbhunscoile.

5. Cáilíocht an teagaisc, na foghlama agus ghnóthachtáil na ndaltaí

- Baineann caighdeán an-mhaith ó thaobh an teagaisc, na foghlama agus ghnóthachtáil na ndaltaí sa Ghaeilge. Forbraítear na snáitheanna éisteachta, labhartha, léitheoireachta agus scríbhneoireachta ar shlí chomhtháite ag baint úsáide as an gclár teagaisc *Seideán Sí*. Tá cumas labhartha agus tuisceana na ndaltaí go maith. Cothaítear an léitheoireacht fhabhráitheach agus an léitheoireacht leathan trí raon leabhair Ghaeilge a chur ar fáil sna leabharlann ranga agus san leabharlann scoile. Tá abáltacht léitheoireachta mórchuid na ndaltaí ar chaighdeán ard. Le barr feabhais a chur ar an obair, b'fhiú an grúpléitheoireacht a leathnú chuig gach rang. Tá caighdeán na scríbhneoireachta an-mhaith agus léiríonn na samplaí sna cóipleabhair agus na tascanna a cuireadh i gcrích le linn na meastóireachta go dtugtar go leor deiseanna do dhaltaí chun scríobh i réimse seanraí. Múintear an fhilíocht go cumasach agus is léir go bhfuil léirthuisicint acu ar an bhfilíocht Ghaeilge.
- The standard of teaching, learning and pupil achievement in English is very high. Phonics and phonological awareness are taught very successfully. The work under way in developing pupils' comprehension skills is highly commendable. The implementation of the *Aistear* programme is advised as it would be supportive of the pupils' emergent oral language skills. Reading and writing standards are very good. Writing activities are linked beneficially to class novels and the pupils' creative writing work is of a very high quality. The teaching of poetry is highly commendable.
- *Tá caighdeán an teagaisc, na foghlama agus ghnóthachtála na ndaltaí sa Bhéarla an-ard. Múintear an fhuaimníocht agus feacht fóineolaíochta go han-rathúil. Tá an obair atá ar siúl i bhforbairt scileanna tuisceana na ndaltaí an-inmholta. Moltar an clár Aistear a chur i bhfeidhm mar go mbeadh sé tacúil do scileanna labhartha fabhráitheacha na ndaltaí. Tá caighdeán na léitheoireachta agus na scríbhneoireachta an-mhaith. Tá na gníomhaíochtaí scríbhneoireachta trasnasctha go tairbhíúil le húrscéalta ranga agus tá scríbhneoireacht chruthaitheach na ndaltaí ar chaighdeán an-ard. Tá múineadh na filíochta go hinmholta.*
- Tá cáilíocht na hoibre sa Mhatamaitic go han-ard agus tá iarracht uile-scoile déanta le trí bliana anuas chun caighdeán foghlama na ndaltaí a threisiú san uimhearthacht. Cuirtear béim an-tairbheach ar scileanna fadhbriteacha agus oibríonn na daltaí i ngrúpaí chun fadhbanna a réiteach agus ceisteanna dúshlánacha a chur agus a fhreagairt. Tá cumas na ndaltaí i ngach roinn ar chaighdeán an-ard agus deimhníonn torthaí na scrúduithe caighdeánaithe é seo.
- Tá caighdeán an-ard ag baint le múineadh na Staire trasna na scoile. Tá cumas agus tuiscint an-mhaith ag na daltaí ar an ghné seo den churaclam. Spreagtar na daltaí chun oibriú mar stairaithe agus forbraítear a scileanna ama agus críneolaíochta go han-éifeachtach ag baint úsáide as amlínte agus bunfhianaisí stairiúla.
- Tá cáilíocht an teagaisc, na foghlama agus ghnóthachtáil na ndaltaí san iomlán an-éifeachtach. Cuireann an scoil roimpi an fhís chun oideachas d'ardchaighdeán a chur ar fáil do na daltaí. Tá obair an-torthúil curtha i gcrích ag na hoidí chun an plean gnímh trí

bliana a chur i bhfeidhm. Cothaítear páirtíocht iomlán na ndaltaí trí dea-úsáid a bhaint as modhanna spreagúla agus as áiseanna oiriúnacha ábhartha agus teicneolaíochta.

- Tá córais mheasúnaithe an-éifeachtach in úsáid agus tá tús curtha le fillteáin féin-mheasúnaithe na ndaltaí a úsáid i roinnt ranganna. Léiríonn torthaí *Triail Ghaeilge Dhroim Chonrach* go bhfuil torthaí éisteachta agus léitheoireachta go han-mhaith ag a bhformhór agus léiríonn na torthaí scrúduithe caighdeánaithe sa Bhéarla agus sa Mhatamaitic go bhfuil na caighdeáin an-ard ag a bhformhór.

6. Cáilíocht na tacaíochta do dhaltaí

- Déantar ceannasaíocht an-éifeachtach ar an soláthar do dhaltaí le riachtanais fhoghlama agus acmhainne. Oibríonn an fhoireann tacaíochta go han-chumasach i ndlúthcheangal leis na hoidí ranga i bhforbairt spriocanna teagaisc. Baintear feidhm as stráitéisí ar nós teagasc comhthreormhar agus teagasc in-ranga de réir riachtanais na ndaltaí. Tá nósanna luath-aithint agus luath-idirghabhála den scoth i bhfeidhm le torthaí dearfacha le feiceáil sa dul chun cinn.
- Tá cáilíocht na comhpháirtíochta baile-scoile an-tairbheach. Is inmholta an iarracht a dhéantar chun páirtíocht an phobail a chothú i saol na scoile. Eagraítear imeachtaí don phobal agus do dhaltaí tar éis am scoile i gcomhcheangal le Coiste Ghairm Oideachais Dhún na nGall agus Feidhmeannacht na Seirbhísí Sláinte. Cruthaítear atmaisféar an-chomhbhách sa scoil agus déantar freastal an-tairbheach ar dhaltaí le riachtanais éagsúla atá faoi mhí-bhuntaíste.
- Tá tionscadail fairsingíoch curtha i gcrích don cheithre bhrat ghlas atá ag an scoil agus tá siad ar taispeántas go tarraingteach ar fud na scoile. Úsáidtear eolas óna tionscadail seo go sciliúil chun an teagasc agus an fhoghlaím a shaibhriú ó am go ham. Cothaítear nasc an-fhabhrúil le daltaí na hidirbhliana as Pobalscoil Chloch Cheann Fhaola leis an trasnú chun an dara-leibheál a éascú. Cuirtear scéim cíós leabhar i bhfeidhm tríd an scoil.

Aguisín

FREAGRA NA SCOILE AR AN TUAIRISC

Arna chur isteach ag an mBord Bainistíochta

Réimse 1: Tuairimí ar ábhar na tuairisce scoile

Fáiltíonn Bord Bainistíochta Scoil Fhionnáin roimh an tuairisc M.S.U. agus tá an Bord thar a bheith sásta go bhfuil an scoil ag feidhmiú go han-éifeachtach agus go bhfuil oideachas d'ard chaighdeán ar fáil do na daltaí sa scoil.

Ba mhaith leis an Bhord Bhainistíochta buíochas a ghabháil leis an fhoireann chigireachta as ucht an tuairisc ar ár scoil agus as an tslí ghairmiúil a thugadar faoin M.S.U. Treaslaíonn an bord leis an fhoireann, tuismitheoirí agus daltaí as an obair iontach atá ar siúl acu.

Réimse 2: Gníomhartha leantacha a rinneadh nó atá beartaithe le déanamh ó cuireadh críoch leis an ngníomhaíocht chigireachta chun tátail agus moltaí na cigireachta a chur i bhfeidhm

Glacann an bord leis na moltaí maidir le tinreamh agus leanfar ar aghaidh le cur i bhfeidhm na stráitéisí atá leagtha síos ag an bhord.